

UWAGI OGÓLNE

EurEau z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji Europejskiej dotyczący dyrektywy ściekowej ponieważ:

- ambitne cele są zgodne z nadrzędnymi celami zrównoważonego rozwoju ONZ i Europejskim Zielonym Ładem,
- dyrektywa poprawia system gospodarki ściekowej,
- poprawia się dostęp ludzi do urządzeń sanitarnych,
- wzmacnia kontrolę u źródła jako najskuteczniejszy sposób walki z zanieczyszczeniami, a zwłaszcza mikrozanieczyszczeniami,
- wdraża Rozszerzoną Odpowiedzialność Producenta która umożliwi inwestycje w dodatkowe etapy oczyszczania, jeżeli środki kontroli u źródła nie będą w stanie osiągnąć progów jakości ścieków.

EurEau podkreśla, że osiągnięcie nowych celów i wymogów określonych we wniosku będzie wymagało istotnych działań na rzecz **kontroli u źródła**, znacznych **inwestycji** i czasu.

UWAGI OGÓLNE

- Należy doprecyzować niektóre **definicje** i wymogi w celu lepszego zrozumienia i właściwego wdrożenia.
- Należy podkreślić, że aby w pełni zrealizować ambicję **czwartorzędowego oczyszczania** mikrozanieczyszczeń i związanych z tym kosztów, systemy **ROP** będą musiały zostać w pełni wdrożone i generować środki finansowe na długo przed wprowadzeniem wymogów dotyczących oczyszczania czwartego stopnia.
- Sprawą najwyższej wagi jest **inwestowanie** w pierwszej kolejności tam, gdzie przyniesie to największe korzyści środowisku, przy jednoczesnym osiągnięciu nowych celów wniosku. Dyrektywa wywoła znaczący wzrost zapotrzebowania na CAPEX i OPEX.
- Przegląd proponowanych **terminów**, a także ich **wewnętrzna spójność** są niezbędne. Niektóre terminy są nierealistyczne.

UWAGI OGÓLNE

- Istotne korzyści płyną z ulepszonego oczyszczania ścieków w zakresie **ochrony zbiorników wodnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi.**
- Niestety we wniosku nie uwzględniono wezwania Parlamentu Europejskiego do zajęcia się interakcjami między projektowaniem, budową i rozbudową oczyszczalni ścieków komunalnych oraz obowiązkiem niepogorszenia stanu w celu zapewnienia spójności między dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków i Ramową Dyrektywą Wodną.
- Rozszerzenie zakresu dyrektywy może znacznie **zwiększyć zużycie energii, środków chemicznych,** w konsekwencji **emisje gazów cieplarnianych.**

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Definicje Artykuł 2

niektóre definicje należy doprecyzować lub zmienić po to, aby nie powodować nieporozumień:

- osad,
- aglomeracja,
- oczyszczanie wtórne i trzeciego stopnia,
- RLM,
- przelew wód burzowych,
- kanalizacja rozdzielcza,
- spływ miejski.

Ponadto należy uwzględnić pewne nowe definicje, ponieważ we wniosku terminy te są używane, ale nie zostały zdefiniowane, takie jak: zrzut ścieków komunalnych, oczyszczalnia ścieków komunalnych, indywidualny system, równoważne oczyszczanie, audyt energetyczny, ryzyko, obciążenie.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Systemy indywidualne Artykuł 4

- Popieramy ograniczenie stosowania systemów indywidualnych w aglomeracjach posiadających system zbierania.
- Jednak dobrze zaprojektowane, zwymiarowane i zarządzane systemy indywidualne są odpowiednim, prostym i solidnym rozwiązaniem dla odległych obszarów lub odizolowanych gospodarstw domowych, gdzie ustanowienie systemów zbierania jest kosztowne, lub nie przynosi korzyści dla środowiska.
- Systemy indywidualne powinny osiągnąć ten sam poziom ochrony środowiska, co oczyszczanie wtórne i z trzecim stopniem oczyszczania.
- Regulacje dla takich systemów powinny być opracowywane na szczeblu krajowym lub regionalnym.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Plany zintegrowanej gospodarki ściekami miejskimi Artykuł 5 i Załącznik V

- Jest to użyteczne narzędzie do walki z zanieczyszczeniami pochodzącymi z przelewów wód burzowych i spływów miejskich.
- Cel 1% redukcji jest w wielu miejscach niemożliwy do osiągnięcia. Dlatego apelujemy o utrzymanie 1% jako celu indykatywnego.
- Konieczne jest zdefiniowanie parametrów do monitoringu planów.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Oczyszczanie ścieków Artykuły 6,7,8 i Załączniki I, II

- **Oczyszczanie wtórne** (art. 6, załącznik 1.B i tabela 1)
 - ✓ Pozytywnie przyjmujemy możliwość zastosowania równoważnego traktowania dla wszystkich aglomeracji o RLM powyżej 1 000. Jednak ze względu na znaczne potrzeby inwestycyjne postulujemy wydłużenie terminów.

- **Oczyszczanie trzeciego stopnia** (art. 7, załącznik 1.B i tabela 2 oraz załącznik 2)
 - ✓ Apelujemy o takie podejście do gospodarowania biogenami, które chroni środowisko, umożliwia realizację celów klimatycznych oraz neutralność. Np. usuwanie azotu w zimnym klimacie wymaga więcej energii.
 - ✓ Pozytywnie przyjmujemy elastyczność wyboru zastosowania stężenia lub procentu redukcji.
 - ✓ Wymagania dotyczące usuwania azotu (85% lub 6 mg N/l) będą wymagały zaawansowanego oczyszczania z pełną denitryfikacją, co będzie zwiększać emisje gazów cieplarnianych (głównie N₂O).
- Jeżeli odzyskana woda ma być produkowana na potrzeby nawadniania w rolnictwie, należy zaproponować mniej restrykcyjne wymagania dotyczące usuwania biogenów.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Oczyszczanie ścieków Artykuły 6,7,8 i Załączniki I, II

➤ Oczyszczanie czwartego stopnia (art. 8, załącznik 1.B i tabela 3)

- ✓ Popieramy przepisy wzmacniające kontrolę u źródła mikrozanieczyszczeń.
- ✓ Wdrożenie oczyszczania czwartorzędowego będzie wymagało znacznych inwestycji.
- ✓ Popieramy oparte na analizie ryzyka podejście zawarte w art. 8 ust. 2 w odniesieniu do wdrażania oczyszczania czwartego stopnia.
- ✓ Proponowane wykazy mikrozanieczyszczeń, w załączniku 1, tabela 3, powinny być lepiej skoordynowane z prawodawstwem UE.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Rozszerzona odpowiedzialność producenta Artykuły 9,10 i Załącznik III

- Zdecydowanie popieramy wdrożenie Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta w celu pełnego pokrycia kosztów oczyszczania czwartego stopnia.
- W związku z tym państwa członkowskie powinny dopilnować, aby systemy ROP zostały wdrożone i uruchomione na długo przed upływem pierwszych terminów zgodności z oczyszczaniem czwartego stopnia
- Jest bardzo przedwczesne włączenie klauzuli zwalniającej dla limitu 2 ton produktu rocznie.
- Wzywamy do opracowania unijnych wytycznych i wymogów ramowych dotyczących wdrażania systemów ROP.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Neutralność energetyczna Artykuł 11

- Wspieramy wkład sektora ściekowego w neutralność energetyczną. Jednak osiągnięcie neutralności energetycznej nie powinno odbywać się kosztem głównego celu, jakim jest zbieranie i oczyszczanie ścieków w celu zapewnienia ochrony zdrowia i środowiska.
- Osiągnięcie neutralności energetycznej w sektorze powinno opierać się na ocenie technicznej i ekonomicznej.
- W kalkulacji neutralności energetycznej należy brać pod uwagę także źródła zewnętrzne.
- Apelujemy o wydłużenie wszelkich terminów związanych z neutralnością energetyczną.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Lokalne warunki klimatyczne Artykuł 13

- Popieramy uwzględnianie lokalnych warunków klimatycznych dla oczyszczalni ścieków.
- Apelujemy o włączenie ich do zakresu artykułu 13.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Ścieki inne niż bytowe Artykuł 14, Załącznik 1.C

- Zdecydowanie popieramy wymóg specjalnego zezwolenia na dopuszczanie zrzutów innych niż bytowe do systemów zbierania i oczyszczalni ścieków, a także potrzebę konsultowania się przez właściwe organy z operatorami ścieków przed udzieleniem takich zezwoleń.
- Zasada „zanieczyszczający płaci” powinna zostać w pełni wdrożona, a odpowiedzialność za wszelkie szkody wyrządzone infrastrukturze kanalizacyjnej, środowisku lub/i zdrowiu ludzkiemu powinna spoczywać na podmiotach uwalniających te zanieczyszczenia.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Zrzuty ścieków komunalnych Artykuł 15

- Sugerujemy rozszerzenie zakresu artykułu dotyczącego zezwoleń na zrzuty z OŚ o zrzuty z systemów zbierania, co pozwoli na całościowe podejście do gospodarowania wodami opadowymi.
- Konkretny formaty i treść pozwoleń powinny zostać określone przez państwa członkowskie.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Kontrola ścieków komunalnych Artykuł 17

- Sektor chętnie uczestniczy w monitorowaniu epidemii poprzez nadzór parametrów zdrowia publicznego w ściekach, ale ważne jest, aby jasno rozdzielić obowiązki między różne zaangażowane podmioty. Organizacja i sprawozdawczość w zakresie nadzoru nad parametrami zdrowotnymi w ściekach powinny leżeć w gestii władz ds. zdrowia.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Monitoring Artykuł 21, Załącznik 1.D

- Popieramy dostosowanie obowiązków monitorowania do wielkości oczyszczalni ścieków i popieramy rozszerzenie zakresu monitorowania, biorąc pod uwagę rozszerzenie zakresu dyrektywy. Jednak częstotliwość monitorowania powinna umożliwiać weryfikację zgodności z wymogami dyrektywy, nie powodując jednocześnie dodatkowego obciążenia ekonomicznego dla operatorów ścieków.
- Zwracamy uwagę na zwiększenie kosztów badań analitycznych.
- Wykaz substancji zanieczyszczających zawarty w art. 21 ust. 3 lit. a) powinien być jasny i zwięzły, unikając powielania dyrektyw.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Zarządzanie ryzykiem Artykuł 18

- Popieramy włączenie podejścia opartego na analizie ryzyka. Tylko wtedy, gdy kontrola u źródła nie jest możliwa, należy podjąć środki „na końcu rury”, z uwzględnieniem zasady “zanieczyszczający płaci”.
- Sugerujemy ujednoczenie terminu przeglądu oceny ryzyka z terminem przeglądu planów gospodarowania wodami w dorzeczu.
- Zachęcamy do opracowania wytycznych na poziomie UE przed przeprowadzeniem oceny ryzyka i zarządzania nim, aby umożliwić zharmonizowane wdrożenie tego artykułu.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Osad Artykuł 20

- Popieramy przepisy dotyczące osadów, które mają być przetwarzane, poddawane recyklingowi i odzyskiwane, w stosownych przypadkach, jako środek dalszego przyczyniania się do gospodarki o obiegu zamkniętym
- Apelujemy o powiązanie przyszłego aktu delegowanego z przeglądem dyrektywy w sprawie osadów ściekowych.
- Zachęcamy do wykorzystywania osadów w rolnictwie jako sposobu ponownego wykorzystania i recyklingu fosforu, azotu i węgla.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Dostęp do urządzeń sanitarnych Artykuł 19

- Popieramy ambicje Komisji Europejskiej dotyczące realizacji prawa człowieka do urządzeń sanitarnych i realizacji celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 6.
- W każdym takim systemie należy rozważyć, na kim spoczywać będzie odpowiedzialność za konserwację, higienę i pokrycie kosztów tych instalacji.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Informowanie opinii publicznej Artykuł 24, Załącznik 6

- Dostarczanie odpowiednich informacji społeczeństwu może prowadzić do większego zrozumienia i świadomości społeczeństwa i decydentów politycznych.
- Środki, za pomocą których informacje będą podawane do wiadomości publicznej, jak również wszelkie dodatkowe informacje, które należy uwzględnić, powinny zostać określone na poziomie krajowym.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Wykonywanie delegacji Artykuł 27

- Popieramy potrzebę dostosowania wniosku do postępu naukowo-technicznego.
- Akty delegowane należy zaproponować po dokonaniu przeglądu wdrażania dyrektywy lub po jej ocenie oraz w oparciu o międzynarodowy postęp naukowy i techniczny.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Odszkodowania i kary Artykuły 26 I 29

- Zarówno odszkodowania, jak i kary powinny ograniczać się do naruszeń wynikających z zaniedbania i nie powinny obejmować sytuacji siły wyższej.